

Olje- og Energidepartementet
Postboks 8148, Dep
0033 Oslo

postmottak@oed.dep.no

NVE
Postboks 5091, Majorstua
0301 Oslo

nve@nve.no

15. september 2022

VEDRØRENDE STRØMSTØTTEORDNINGER FOR HYTTER OG FRITIDSBOLIGER

1. Bakgrunn.

Norges Hytteforbund har ved flere tidligere anledninger argumentert for at det på kort sikt bør fastsettes en maksimumspris på strøm på 50 øre/Kwt for alle boligtyper i forbindelse med strømkrisen, inntil en permanent løsning er etablert. En fastprisordning må imidlertid være opphengt i et forbrukstak på et nivå som motiverer til strømsparing.

Alternativt bør hytter og fritidsboliger bli inkludert i dagens strømstøtteordning. Dagens tak på 5 000 kWt pr måned er svært romslig, og det samlede strømforbruket for hus og hytte er i de fleste tilfeller langt under dette taket.

Fordi hytter og fritidsboliger ikke er inkludert i staten og kommuners strømstøtteordninger, er hytteeierens eneste mulighet for å redusere strømforbruket å bruke fritidsboligen mindre. På sikt vil dette få store negative konsekvenser for distriktene, spesielt i de store hyttekommunene. En fastpris- eller strømstøtteordning som inkluderer fritidsboliger vil i stor grad gjenopprette og opprettholde bruken av fritidsboligene.

2. Alternativer til strømstøtte

Strømstøtteordninger bør imidlertid ikke være permanente langsiktige løsninger. Norges Hytteforbund er opptatt av at det på sikt innarbeides miljøvennlige løsninger som vil bidra til å redusere hytter og fritidsboligers forbruk og belastning av strømmettet. Allerede i dag eksisterer det alternativer som også er tilgjengelig også for hytter som ikke er tilkoblet strømmettet. Dette er løsninger som ikke bare vil bidra til å endre fritidsboligers strømforbruk, men kan også bidra til å redusere bruken av fossil energi i hytter uten strøm.

Det er over 200 000 hytter uten strøm i landet. Hytter som ikke er tilkoblet et strømmett er i dag avhengig av andre energialternativer for å ha tilgang til lys og varme. Statens støtteordninger gir i dag økonomisk støtte kun til energitiltak som bidrar til å redusere strømforbruket i den enkelte bolig. Hytter uten innlagt strøm er således ikke berettiget til å søke om støtte gjennom eksisterende støtteordninger, og er blant annet av den grunn unntatt fra lovbestemmer som forbyr bruk av fossil energi til oppvarming av boliger.

3. Lokale støttetiltak

En rekke kommuner er medeiere i strømselskaper som for tiden tjener godt på strømkrisen. Dette er økonomiske midler som eierkommuner hverken er forventet eller budsjettert. Disse ekstraintektene bør etter NHF sitt syn tilbakeføres til alle forbrukerne, også fritidsboliger.

En del kommuner har allerede etablert støtteordninger for egne innbyggere. Så vidt NHF har kunnet bringe på det rene gjelder dette i hovedsak kraftkommuner. Kun i noen få kommuner, som Tokke og Modalen kommuner, er hytter og fritidsboliger inkludert i lokale støtteordningene. Kommuner som er medeiere i kraft- eller strømselskaper burde kanskje oppfordres av regjeringen til å gjøre det samme?

4. Langsiktige støtte- og tilskuddsordninger

En annen mulig løsning er å etablere permanente støtteordninger for opprettelse av egen strømforsyning som helt eller delvis dekker den enkelte hytteeiers behov for strøm.

Forbundet har fra hytteeiere mottatt flere forslag til strømstøtte- og tilskuddsordninger for fritidsboliger. Dette gjelder både hytter med og uten innlagt strøm. Med bakgrunn i innkomne forslag, samt at NHF ser det som svært viktig at hyttebruken gjenoprettes, foreslår forbundet at det opprettes en tilskuddsordning for fritidsboliger, hvor:

- Staten, gjennom for eksempel ENOVA, gir 100 % støtte til alle eiere av fritidsboliger eller hytteområder som ønsker å installere egen, delvis eller full, strømforsyning gjennom minikraftverk, og ved bruk av solcelleteknologi, batteriteknologi m.m.

Det nåværende tilskuddet fra ENOVA, som betales i etterkant, er langt fra godt nok. Dessuten er det p.t. en forutsetning at boligen har innlagt strøm for å være søknadsberettiget til å motta støtte fra ENOVA.

- Staten gir alternativt en støtte til hytteeiere eller hytteområder til fullfinansiering av utstyr og innstallering for egen full strømforsyning - som solceller, solfangere m.m. i fritidsboligen.

Det nåværende tilskuddet fra ENOVA burde kunne inngå i en pakkeløsning (slik som stipender fungerer i Lånekassen). - Man kunne få innvilget et lån – og etter ferdig innstallering kunne ENOVA´ s nåværende bidrag inngå som innløsning av en tilsvarende del av lånet. Det resterende beløpet gis rentefrihet eller lav rente og mulighet (som i Statens Pensjonskasse) for lang nedbetalingstid.

Den foreslåtte støtteordningen kan dermed i prinsippet tilbys til alle hytteeiere, også de som ikke har innlagt strøm. Ordningen vil dermed også kunne bidra til at bruk av fossil energi til strøm og oppvarming reduseres betydelig.

5. Alternativ støtteordning

En forutsetning for å få støtte er at strømmåleren står i en bolig som er eid eller leid av en privatperson og som er definert som en helårsbolig og ikke som en fritidsbolig. Altså får man støtte for sin sekundærbolig som brukes som fritidsbolig, men ikke for en fritidsbolig ved sjø eller på fjellet. Regjeringen anser dette som et "luksusforbruk" som den ikke vil belønne.

Hva om man i stedet gir boligeiere mulighet til å velge hvor de vil ha sin strømstøtte, ved at de de som tilkommer strømstøtte elektronisk melder inn hvilken måler de er registrert på, og for hvilken periode. Meldes det ikke inn noen periode pr mnd regnes støtten ut for primærboligen.

Eksempel;

En hytteeier er på hytta 14. - 24. en mnd og registrerer dette elektronisk i sentralt register, som medfører at strømstøtten utbetales for disse dagene fra dennes lokale hyttenetteier, og

er samtidig "frakoblet" strømstøtte på primærmåler i samme periode. (Registrering gjøres innen slutten av hver mnd, og kan ikke gjøres senere/ etterskuddsvis.)

Dette vil gi incentiv til å spare strøm hjemme (lavere innetemperatur) mens hytteeieren har hjemmekontor på hytta, og det totale strømforbruk vil være lavere mens hytteeieren oppholder seg på hytta. Slik strømstøtteordningen fungerer i dag med strømstøtte kun for primær- og sekundærboliger, er det liten grunn til å senke forbruket mens man oppholder seg på hytta.

Det samme kan innføres for sekundærboliger og vil bidra til et lavere totalt strømforbruk. Totalt sett medfører dette lavere forbruk i samfunnet, og hytteeieren får støtte for sitt totale strømforbruk uavhengig av boligtype og oppholdssted.

6. Lokal produksjon av elektrisk kraft

En helt annen løsning er at det etableres minikraftverk der dette er mulig og kostnadmessig formålstjenlig. En forutsetning bør være at tiltaket ikke får har negativ effekt på natur, miljø og kulturlandskap.

Mange av landets hytteområder ligger i kort avstand fra vannforsyningskilder som kan forsyne et minikraftverk tilstrekkelig med vann og dermed hytteområder med strøm, enten fullt ut eller delvis. Dette vil både redusere hytters strømbehov fra strømmettet og frigi nettkapasitet, samtidig som et eventuelt strømoverskudd kan selges til strømselskaper.

Det finnes imidlertid noen «skjær i sjøen». For å etablere et vannkraftverk med en produksjonskapasitet på inntil 10 MW trenger man ikke å søke om konsesjon og selskapskatten er på 22 %. Øker man produksjonskapasiteten til 10 MW eller høyere kreves konsesjon, og den samlede skattesatsen for hele produksjonen ligger nær tredoblet. Dette bør endres eller justeres for å motivere til økt bruk av minikraftverk.

7. Uavhengighet

Så fremt ikke dagens tempo i elektrifiseringsprosessen endres, vil det om noen år bli underskudd på egenprodusert kraft i Norge. Dagens prisnivå på strøm kan således fremover bli en normaltilstand. Dette vil være ødeleggende for norsk hytteliv og de lokalsamfunn som er avhengige av hytteeierens tilstedeværelse for å opprettholde arbeidsplasser og nåværende virksomhet.

For å unngå at dette skjer må landets fritidsboliger med strøm i fremtiden gjøre seg mer uavhengig av strømforsyning fra nettselskaper. Det må være en statlig oppgave å legge til rette for en slik utvikling

Vennlig hilsen

For Norges Hytteforbund
Trond G Hagen
Styreleder
Trond.hagen@hytteforbund.no